

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Rok XXII: 2024

Grudziądz, dnia 24.01.2024 r.

Nr 3 (798)

1342. spotkanie

Katarzyna Lisowska
Maria Pająkowska-Kensik

Promocja książki Elżbiety Miłkowskiej Malowane i pisane

Recenzja Książeczka, a może książka? Publikacja *Malowane i pisane*. Mały przewodnik turystyczny dla dzieci nie jest obszerna, co jest jej plusem, bo narracja staje się płynna, łatwa do uchwycenia od A do Z, a przecież Przewodnik ma nas prowadzić właśnie ku takim doświadczeniom, a nie nużyć zbędnym opisem. Napisana jest wartkim językiem, dynamicznym. Dzieje się w niej dużo, jest zwięzła i konkretna. Na pewno nie można się przy niej nudzić. Główny bohater intensywnie prowadzi nas po szlakach ważnych dla międzynarodowego dziedzictwa. Nie zwalnia tępa. Odslania się przed nami bardzo barwny świat. Szczególnie jest taki, bo wrażenia są pokolorowane przez inteligencję i wyobraźnię chłopca. To on nadaje tempa opowieści.

Jest ciekawy rzeczywistości i nie podda-

Okladka książki E. Miłkowskiej Malowane i pisane

je się w trudach poznawczych, jest wytrwały. Ten mały przewodnik odznacza się wyrazistym językiem, precyzją słowa. Autorka oddała wrażliwość chłopca, jaki będąc obok – pełni rolę właśnie takiego Przewodnika. To, co widzi jest dla niego głównie nowe. Jest w końcu Istotą, która wkracza w ten świat pod opieką rodziców i dziadków. Mama i tata mogą być dumni z tego jak Filip poznaje wszystko, co jest wokół. Może być dla swoich rówieśników wzorem tego, jak należy traktować to, co nieznanne i jakie tak szybko staje się bliskie. Książka to fascynująca opowieść, w której przemierzamy nie tylko morze atrakcji turystycznych i dziedzictwa narodowego. Można i należy ją czytać znacznie głębiej. Mały bohater, ale wielki już duchem rozumie dobrze symbole, znaki, pejzaże i elementy kultury – to wszystko łączy się w spójną opowieść, której przesłaniem jest piękno umysłu, toczenia narracji o tym, jak wyglądają pierwsze przeżycia w zetknięciu się z tym, co małe w naszej kulturze i zarazem wielkie i wzniosłe (obok siebie są różne światy i Filip zauważa ich skale przez niesamowitą intuicję i swoje wewnętrzne uczucia). Rodzi się więź, poczucie przynależności, bliskości, a nade wszystko ten fascynujący dialog z tradycją. Opowieść jest poruszająca, bo rezolutny chłopiec jest samodzielny, może skomentować jak chce to, co widzi. Zarazem w tle czuć obecność opiekunów, którzy usiłują dać Filipowi przestrzeń na własną eksplorację rzeczywistości. Pedagodzy i nauczyciele wiedzą, że nie można takiego badawczego nastawienia ograniczać w dziecku i że tylko przez nie może się intensywnie rozwijać, pogłębiać swoją wiedzę i zainteresowanie światem. Naturalny język, żywa ekspresja, wrażliwość, duża erudycja – poznajemy właśnie takiego chłopca, który to, co go spotyka chce wypowiedzieć z siebie. Dziadkowie umożliwiają mu to, aby jego barwne opowieści znalazły innych małych i większych Czytelników. Książka jest bowiem dla osób w różnym wieku. To nie tylko przewodnik po pięknych miejscach w Polsce, ale także fenomenalna opowieść o tym, jak szybko zaczyna się w niektórych dzieciach dojrzałość i jak należy ją kierować, a w zasadzie wyzwalać i pielęgnować. Filip jest Przewodnikiem po tym, co nade wszystko piękne w człowieku i godne utrwalenia, unikatowe. Katarzyna Lisowska pedagog, filolog, filozof; kieruje Centrum Nauki, Edukacji i Terapii w Krakowie.

Dr hab. prof. nadzw. Maria Pająkowska-Kensik Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły Napisana przez Elżbietę Milkowską książka Malowane i pisane. Mały przewodnik turystyczny dla dzieci jest ciekawą formą fabularyzowanego przewodnika turystycznego dla starszych dzieci i ich opiekunów. Istotne są jej walory krajoznawcze i zarazem regionalne, co spełnia ważny postulat Zygmunta Glogera – "Obce rzeczy wiedzieć dobrze jest – swoje, obowiązek". Przewodnikiem po miejscach, krainach przytulonych do Wisły jest 10-letni Filip – czuły i ciekawy świata (najpierw Polski) – narrator. Chłopiec na podstawie rodzinnych opowiadań, nawet wspomnień o pradziadku, tworzy niezwykle obraz ojczystej ziemi. W przeżywaniu i dotykaniu rzeczywistości obecna jest babcia z czarodziejską kulą i mądry dziadek. Ciekawy świata sympatyczny Filip przemieszcza się w czasie i przestrzeni. W tajemnej komnacie przeszłości jest miejsce dla Grudziądza, Torunia, Bydgoszczy, Krakowa, Wisły, Warszawy, Sandomierza, Tarnobrzegu, Kazimierza Dolnego, Płocka,

nawet Zakopanego i Pacanowa. Wszędzie tam są niezwykle miejsca, historyczne postacie i sprawy, o których powstawały legendy, o czym warto, a nawet trzeba wiedzieć. Potem wszędobylski przewodnik odwiedza Włocławek i kieruje się na północ Polski. Odwiedza Chełmno, Świecie nad Wisłą, Kwidzyn, Nowe, Gniew, Tczew – gdzie zwiedza jedyne w kraju Muzeum Wisły, aż do jej Ujścia, do morza. Takie wędrówki – przed siebie i potem szczęśliwe powroty – możliwe są dzięki kapsule czasu, też dzięki wzbogacającym wiedzę wyprawom rodzinnym. Wakacje sprzyjają poszukiwaniu skarbów, spotkaniom z przygodą. Filip też śni, wie, że pomocne są Google, ma znajomych w nowym świecie – Duszka i Laserka. Oprócz poszerzających życiowe horyzonty gier komputerowych, trzeba marzyć i rozwijać w sobie potrzebę bezpośredniego dotarcia do krajobrazowego i kulturowego dziedzictwa Polski. Główny szlak wyznacza w tej bardzo pożytecznej książce – Wisła. Opracowane przez Autorkę teksty są rodzajem ściągki przypominającej, że też na Kociewiu warto i trzeba się na dłużej zatrzymać, do czego wytrwale zachęca Lokalna Organizacja Turystyczna "Kociewie" z Tczewa. Niniejsze opracowanie wpisuje się w poczynania tej organizacji zachęcającej do wypraw. Poznawszy „swoje”, można planować dalekie podróże, wzbogacając swoją wiedzę o wielkim, ciekawym świecie. Ogólnie książka ma dużą wartość poznawczą, kształcącą i inspirującą. Popularyzuje bogactwo kulturowe i różnorodność krajoznawczą Polski. Maria Pająkowska-Kensik.

ELŻBIETA MILKOWSKA – autorka tomików poezji „Otwarte okno. Życie jak poezja”, „Dwa brzegi. *Panta rhei*”. Publikowała swoją twórczość literacką w cyklicznych tomach „Studia kulturalno-etyczne nad kobiecością”. Napisała książkę popularno-naukową, ważną dla świata nauki (medycyny) i społeczności lokalnej „Ludwik Rydygier Patron Szkoły w Dusocinie. Honorowy Obywatel Miasta i Gminy Grudziądz” i zbiór opowiadań „Smutków trzeba posmakować”. Przez całe życie zawodowe związana ze szkołą, najpierw jako nauczyciel, później przez 25 lat dyrektor szkoły.

Ta książka to fascynująca opowieść, w której przemierzamy nie tylko morze atrakcji turystycznych i dziedzictwa narodowego. Można i należy ją czytać znacznie głębiej. To nie tylko przewodnik po pięknych miejscach w Polsce, ale także fenomenalna opowieść o tym, jak szybko zaczyna się w niektórych dzieciach dojrzałość i jak należy ją kierować, a w zasadzie wyzwałać i pielęgnować.

Katarzyna Lisowska
Pedagog, filolog, filozof
Centrum Nauki, Edukacji i Terapii w Krakowie

Opracowane przez Autorkę teksty są rodzajem ściągki przypominającej, że warto i trzeba się zatrzymać na dłużej. Poznawszy „swoje”, można planować dalekie podróże, wzbogacając swoją wiedzę o wielkim, ciekawym świecie. Oprócz poszerzających życiowe horyzonty gier komputerowych, trzeba marzyć i rozwijać w sobie potrzebę bezpośredniego dotarcia do krajobrazowego i kulturowego dziedzictwa Polski.

Dr hab. prof. nadzw. Maria Pająkowska-Kensik
Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły

Elżbieta Milkowska

(L.B.S.)

Redakcja: Janusz Hinz. Logo KMDG wykonał Grzegorz H. Rygielski.